

Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie Wydział Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego		<h2 style="text-align: center;">KARTA EWIDENCYJNA</h2>		12. Położenie: Województwo: MAŁOPOLSKIE Powiat: OLKUSKI Gmina: OLKUSZ Miejscowość: OLKUSZ							
1. Sygnatura: Olk-IV-1-G		2. Kwatera wojenna żołnierzy z lat 1914-1919 i II wojny światowej na cmentarzu parafialnym przy ul. Kruszcowej w Olkuszu									
3. Nr wpisu do rejestru zabytków: -											
4. Rodzaj obiektu: kwatera wojenna				13. Lokalizacja: <i>(w obrębie miejscowości, cmentarza)</i> Olkusz - cmentarz parafialny przy ul. Kruszcowej							
5. Data założenia: 1945											
6. Autor projektu pomnik - Władysław Nadymus											
7. Fundator -				14. Właściwy urząd gminy: <i>(danie teleadresowe)</i> Urząd Miasta i Gminy w Olkuszu. 32-300 Olkusz, ul. Rynek 1							
8. Wymiary/Powierzchnia: 1350 m2											
9. Ilość grobów: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th>ogółem</th> <th>pojed.</th> <th>zbiorowych</th> </tr> <tr> <td>45</td> <td>2</td> <td>43</td> </tr> </table>				ogółem	pojed.	zbiorowych	45	2	43		
ogółem	pojed.	zbiorowych									
45	2	43									
10. Ilość pochowanych: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th>ogółem</th> <th>zident.</th> <th>niezident.</th> </tr> <tr> <td>406</td> <td>228</td> <td>178</td> </tr> </table>		ogółem	zident.	niezident.	406	228	178				
ogółem	zident.	niezident.									
406	228	178									
11. Status pochowanych: żołnierze polegli lub zmarli w wyniku działań wojennych				15. Właściciel terenu: Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Ap., ul. Szpitalna 1, 32-300 Olkusz							
20 Opis obiektu: Kwatera założona jest na planie zbliżonym do prostokąta i ogrodzona kamiennym murem z wapienia z betonową nakrywą. Wejście znajdujące się od strony południowej zamykane jest dwuskrzydłowymi, kutymi wrotami. Główny element urządzenia kwatery stanowi w pomnik w formie wysokiego postumentu z wapiennych ciosów, zwieńczonego rzeźbą przedstawiającą orła w koronie. Pomnik posadowiony jest na trójstopniowym podeście. Główna aleja prowadząca od wejścia do pomnika głównego wyłożona jest kostką brukową. Na lewo od pomnika umieszczony jest drewniany krzyż. Ujęte w prostokątne, krawężnikowe obramowanie mogiły rozmieszczone są w dwóch rzędach po obu stronach alei głównej. U wezglowia mogiły usytuowane są krzyże z metalowych rur. Przed pomnikiem znajdują się dwie ziemne mogiły w betonowych obramowaniach. U wezglowia jednej z nich umieszczona jest betonowa stela, zwieńczona krzyżem z metalowych rur z promienistą glorią na skrzyżowaniu ramion. Na steli znajduje się czarna tabliczka z napisem „Ś.P./ Władysław KOZŁICKI/ ur. 1919/ zginął w walce z desantem/ niemieckim dn. 20.03.1945”		16. Nr działki: 742 obr. 1 (wg geoportalu)		17. Opiekunowie społeczni: -							
		18. Kartę wypełnił: inspektor Radosław Ostrożański									
		19. Data: 2015-06-17 [edit: 2017.01.25]									

<p>20. Opis obiektu - cd.</p> <p>U wezgłowia drugiej mogiły ustawiony jest betonowy postument, zwieńczony stylizowanym krzyżem maltańskim z metalowych prętów. Na skrzyżowaniu ramion znajduje się okrągła plakietka przedstawiająca białego orła na czerwonym tle. O postument oparta jest tabliczka z napisem: „WAWRZYNIEC MARKIEWICZ/ UR. – 1915/ ZGINĄŁ ŚMIERCIĄ TRAGICZNĄ/ W WALCE Z DESANTEM NIEMIECKIM/ CZĘŚĆ JEGO PAMIĘCI”.</p> <p>Po lewej stronie od pomnika znajduje się ziemna mogiła zbiorowa w betonowym obramowaniu z krzyżem z metalowych rur z prostokątną, metalową tabliczką z wygrawerowanym napisem: „Ś.P./ MIECZYŚŁAW/ ZAWADZKI/ PORUCZNIK DR. MEDYCyny/ CHIRURG/ Z LUBELSZCZYZNY/ UR. 1908 r. POLEGŁ 5-IX-1939 r./ Przeszedłeś po ziemi/ tak jak promień/ Rozjaśniając ludziom/ ciężkie życia chwile/ Promyk życia twego/ nie przetrwał do końca/ Bo grom wojennej burzy”.</p> <p>Po obu stronach wejścia na kwaterę na murze umieszczone są czarne prostokątne tablice z napisami: „POŚRÓD WIELU NIEZNANYCH/ SPOCZYWAJĄ TU:/ szer. JAN BOROWSKI/ szer. FRANCISZEK DĄBROWSKI/ ułan STANISŁAW HUSIATYŃSKI/ szer. PIOTR KĘDZIOR/ sierż. JAN ADOLF MIEDZIEJEWSKI/ szer. BENEDYKT NIEDZIELA/ kapral FRANCISZEK PODBIAŁ/ sierż. JAN PROSZEK/ szer. IGNACY RAK/ ppor. JAN ROESSLER/ strażnik PIOTR STĄPAŁA”.</p> <p>„ŻOŁNIERZOM/ I WOJNY/ ŚWIATOWEJ/ POLEGŁYM/ NA ZIEMI/ OLKUSKIEJ/ 1914-1918”.</p>						<p>23. Bibliografia</p> <p>Archiwum Narodowe w Krakowie, Ekspozytura w Spytkowicach, C.K. Komenda Powiatowa Olkusz.</p> <p>Archiwum Państwowe w Kielcach, Urząd Wojewódzki Kielecki 1919-1939, sygn. 17474, 15204.</p> <p>P. Orman, K. Orman, Wielka Wojna na Jurze, Kraków 2008, s. 162-163.</p> <p>W. Kluczewski, Pomniki walk niepodległościowych na ziemi olkuskiej, Olkusz 2006, s. 92.</p> <p>Księga pochowanych żołnierzy polskich poległych w II wojnie światowej, T. 1, Żołnierze września, N-Z, Pruszków 1993, s. 322 (podana datę śm. 07.05.1939 Jaroszewiec)</p> <p>J. Pałosz, Śmiercią złączeni. O cmentarzach z I wojny światowej na terenach Królestwa Polskiego administrowanych przez Austro-Węgry, Kraków 2012, s. 339, 376, 390, 397.</p> <p>J. Sypień, O. Dziechciarz, Pamięć śladów, śladami pamięci - miejsca pamięci narodowej na ziemi olkuskiej, Olkusz 2015, s. 71.</p>																																										
<p>21. Rys historyczny:</p> <p>Pochowano tu żołnierzy armii austro-węgierskiej oraz armii rosyjskiej, poległych lub zmarłych w okresie I wojny światowej, żołnierzy Wojska Polskiego zmarłych w latach 1918 i 1919 r., pięć osób poległych w 1939 r. oraz dwie osoby poległe marcu 1945 r. w walce z desantem niemieckim (wartownik fabryki celulozy w Olkuszu i milicjant). Brak jest precyzyjnych danych dotyczących liczby pochowanych z lat 1914-1918. Dane austriackie wskazują na 348 pochowanych, dane z okresu międzywojennego na – 220 pochowanych. Ok. 2002 wykonano kamienne ogrodzenie.</p>																																																
<p>22. Ewidencja pochowanych:</p> <table><tr><th>imię</th><th>nazwisko</th><th>szarża/liczba</th><th>formacja zbrojna</th><th>jednostka</th><th>data śmierci</th></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>339</td><td>armia austro-węgierska</td><td>-</td><td></td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>25</td><td>armia rosyjska</td><td>-</td><td></td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>14</td><td>Wojsko Polskie</td><td>-</td><td>1918-1919</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>21</td><td>?</td><td>-</td><td></td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>5</td><td>Wojsko Polskie</td><td>-</td><td>1939.09</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>2</td><td>Wojsko Polskie</td><td>-</td><td>1945.03.20</td></tr></table>						imię	nazwisko	szarża/liczba	formacja zbrojna	jednostka	data śmierci	-	-	339	armia austro-węgierska	-		-	-	25	armia rosyjska	-		-	-	14	Wojsko Polskie	-	1918-1919	-	-	21	?	-		-	-	5	Wojsko Polskie	-	1939.09	-	-	2	Wojsko Polskie	-	1945.03.20	<p>24. Uwagi:</p> <p>liczba mogił na podstawie mapy sytuacyjno-wysokościowej (może nie odpowiadać pierwotnemu układowi mogił z okresu I wojny światowej), liczby pochowanych mają charakter szacunkowy. Imienna ewidencja pochowanych w bazie grobów i cmentarzy wojennych</p>
imię	nazwisko	szarża/liczba	formacja zbrojna	jednostka	data śmierci																																											
-	-	339	armia austro-węgierska	-																																												
-	-	25	armia rosyjska	-																																												
-	-	14	Wojsko Polskie	-	1918-1919																																											
-	-	21	?	-																																												
-	-	5	Wojsko Polskie	-	1939.09																																											
-	-	2	Wojsko Polskie	-	1945.03.20																																											
<p>Opracowana na podstawie: znane informacje o pochowanych J. Pałosz, Śmiercią złączeni, dane z bibliografii i teczki obiektu</p>																																																